6359 Ն· 1890 ՄԱՐՏ 1 ԹԻՆՃՇԷՆՊԻՀ 30 ՈՒՆՃՈՒ ՍԷՆԷ ԱԼԱՖ · ՄԱՐՏ 13 Ն· 6359

30 ԲԱՐԱ

Մանկական Էջերաց

30 ԲԱՐԱ

Դ.ազ՝բանդ հաՖբատա 5 տեՖա ջրգար

—

Թ.ղրա իջին սենեկիր Մեհիտ 7
Խրանպոլ իջին » » 6
օսբ ա իռնրեբի պիզե այիտ տիր

Գալաթատա, Ազապ-գաբուսունտա, Զեշմե մեյտանընտա, Ֆուրունուն զարշըսընտա 298 նիւմերոյու Մանկումեի էֆբեար մաթպասասընտա :

مطبعه وادارەخانەسی
غلطه ده چشمه میدانده ۲۹۸ نومرولی
محل مخصوصدر

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
قره بت یانوسیان

١٣٠٦ ՄԱՐԹ ١ ՍԱՀԻՊ ԴՄԹԻԵՆԶ ԿԱԲԱՊՏՏ 8- ՓԱՇՈՍԵԱՆ ١٣٠٧ ՐԵՃԷՊ ՀԲ

ՏԱԼԻԼԻԵԷ

Ալմանեա սէֆիրի Մ· տը Բատովին ճէնապլէրի, պու կիւն մէէզուննն վէ մուվագգաթէն Պէրլինէ կիաէճէկինտէն, քէնտիսինէ իքրամէն, էվվելքի կիճե, Մապէյնի Հիւմաեունը միւլիւքեանէտե պիր զիեաֆէթի Սէնիյեե քէշիտե պույրուլմուշ, վէ իշպու զիեաֆէթտե սէֆիրի միւշարիլէյհ իլե սէֆարէթ հէյեէթինտէն մաՖտա, զաթը հաղրէթի Սատրազամի, տէվլ· աթուֆ· Սէրասքէր բաշա հաղրէթլէրի, Պահրիեե վէ Խարիճիեե նաղըրլարը, Մապէյնի Հիւմաեուն միւշիրի վէ պաշ քեաթիպի, եավերի էքրէմի Շէհրիեարի, Մուհաճիրլիյն ըէեիսի, Հիճազ վալիի ճէտիսի տէվլ բաշալար, տէվլ· Մավրօեէնի վէ Տրէյսե բաշալար, սեր զուրէնայի հաղրէթի Շէհրիեարի, Թէլէկրաֆ վէ բօսթա նաղըրը աթուֆ· պէյ էֆէնտիլէր, տամատը հաղրէթի Բատիշահի աթուֆ· Մէհմէտ բաշա, ֆէրիդ Բիղա, Հոպէ, Ահմէտ Ալի, Նուրի բաշալար, սաատ· Քեաղիմ, ճէվատ, Իպրահիմ վէ Ղալիպ պէյ էֆէնտիլէր հաղարաթը հաղը պուլունմուշլար տը·

Մալիեե մուհասէպէյի ումումիեէսինտե միւսթախտմ Մբիթար էֆ·, Մէրսին մուհասէպէճիլիկինե թային դելընմը տը·

«Սապահ»ըն պէեանընա կէօրէ, Շիրքէթի խայրիեէնին մէճիտիեէնի 19 դրշ·ա ալմաղա հագդը օլմատը դը, Շուրայի Տէվլէթտե թահթը գարարա ալընմը տը·

Տօլմա Պաղչէ կաղխանէսի խտարէսինին Շէհիր էմանէթինտէն ֆէքքի իրթիպաթը յլա, Թօբխանէնէ իհալէսինէ պու քէրրե իրատէյի Բատիշահի չէրէֆսատը օլմուշ տուր·

Տէրսատէթ գանթար բուսուսընը սոն միւզաեէտէսի իճրա օլունարագ, 1,915,000 ղրշ·ա, միւլթէզիմինտէն Ահմէտ էֆ· իւհտեսինէ թէգարրուր իթմիշ տիր·

Մէարիֆ նէզարէթինտէն բուխարաթ ալընմատը դ ճա, Տէրսատէթ վէ թաշրալարտա Սիլլօղոս թէշքիլ օլունմամասը ատլիեե վէ մէղահիպ նէզարէթինտէն Ռում քաթրիգխանէսինէ էմր ու իշար օլունտուղու հավատիսին, Ռում զաղէթալարընը տիւզմէսինտէն օլտուղունու «Սապահ» եազըեօր·

Եունան դրալիչասը, Ռուսիաեա կիթմէք իւզրե, «Բսարա» նամ պէյլիք վաբօրըյլա պօղազլարտան կէչէճէկինտէն, մէզքիւր վաբօրըն միրուրինե միւսատե թալէպ իթմէք իւզրե, Եունան սէֆիրի Պապը Ալիեե միւրաճաաթ իթմիշ տիր·

Ռուսիա խանէտանը իմբէրաթօրիսինին բասդալեա եօրթուլարընտան սօնրա, Գրրըմա ազիմէթ իտէճէկի Բէթերսպուրկտան իշար օլունմուշ տուր·

Իթալիա վէլիի ահաը Իզմիրե միւվասէլէթ վէ Ա.եասուլուղա կիտիպ ավտէթ իթտիքտէն սօնրա, Սէլանիկե ազիմէթ իթմիշ տիր·

Պալբէսիր վէ Պիղատրճտա պիր դաչ կիւնտէն պէրու արտը արասը քէսիլմէեէրէք զելզելէ վուգու պուլմադտա իսէ տէ, Նուֆուս վէ էպնիեէճէ պիր կէօնա խասար վէ թէլէֆաթ վուգու պուլմամըշ տըր·

Բօսթախանէ էմանէթ մէէմուրը սապրդը Գառնիկ էֆէնին տավասը կէչէն կիւն իսթինաֆէն բույեէթ օլունմադա պաշլամըշ տըր·

Մումայլէյհ 2 սէնե հապս իլե զիմմէթինին թաղմինինե վէ ճէզայի նագտի իթասընա պիտաեէթէն մահքիմ օլմուշ տուր·

Իզմիրտե չիրքէթի Համիտիեէ վաբօր գումբանեասընն 305 սէնէսինէ մախսուսէն պէհէր հիսսէ իչուն 100տէ 13ի միւթէճավիզ թէմէթթիւ իթա իտէճէկի իչտիրմիշ տիր·

Կէվաշտէն Մապէյնի Հիւմաեունը Միւլիւքեանէեէ 22 չուպաթ 305 թարիխինտէ քէչիտե օլունան թէլէկրաֆնամէ սուրէթի տիր·

Ճէնապը Հաղ· վէ ֆէյեապը մութլաղ, վէլիի Նիյմէթ պիմինէթիմիզ Բատիշահը ալէմբէյահ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինի, սերբյրի Սալթանաթը Սէնիյեէսինտե պէր զարար, վէ էօմր ու աֆիեէթլէ պիլճիւմլէ ումուրը Շահանէլէրինտե մուաֆֆաղը պիլիսայը պուեուրսուն, ամին· սաեէյի սատնէզարէթինտէն Ռում քաթրիգխանէսինէ էմր ու իշար օլունտուղու հավատիսին, Ռում զաղէթալարընը տիւզմէսինտէն օլտուղունու «Սապահ» եազըեօր·

Եունան դրալիչասը, Ռուսիաեա կիթմէք իւզրե, «Բսարա» նամ պէյլիք վաբօրըյլա պօղազլարտան կէչէճէկինտէն, մէզքիւր վաբօրըն միրուրինե միւսատե թալէպ իթմէք իւզրե, Եունան սէֆիրի Պապը Ալիեե միւրաճաաթ իթմիշ տիր·

Ռուսիա խանէտանը իմբէրաթօրիսինին բասդալեա եօրթուլարընտան սօնրա, Գրրըմա ազիմէթ իտէճէկի Բէթերսպուրկտան իշար օլունմուշ տուր·

Իթալիա վէլիի ահաը Իզմիրե միւվասէլէթ վէ Ա.եասուլուղա կիտիպ ավտէթ իթտիքտէն սօնրա, Սէլանիկե ազիմէթ իթմիշ տիր·

Պալբէսիր վէ Պիղատրճտա պիր դաչ կիւնտէն պէրու արտը արասը քէսիլմէեէրէք զելզելէ վուգու պուլմադտա իսէ տէ, Նուֆուս վէ էպնիեէճէ պիր կէօնա խասար վէ թէլէֆաթ վուգու պուլմամըշ տըր·

Բօսթախանէ էմանէթ մէէմուրը սապրդը Գառնիկ էֆէնին տավասը կէչէն կիւն իսթինաֆէն բույեէթ օլունմադա պաշլամըշ տըր·

Մումայլէյհ 2 սէնե հապս իլե զիմմէթինին թաղմինինե վէ ճէզայի նագտի իթասընա պիտաեէթէն մահքիմ օլմուշ տուր·

Իզմիրտե չիրքէթի Համիտիեէ վաբօր գումբանեասընն 305 սէնէսինէ մախսուսէն պէհէր հիսսէ իչուն 100տէ 13ի միւթէճավիզ թէմէթթիւ իթա իտէճէկի իչտիրմիշ տիր·

Կէվաշտէն Մապէյնի Հիւմաեունը Միւլիւքեանէեէ 22 չուպաթ 305 թարիխինտէ քէչիտե օլունան թէլէկրաֆնամէ սուրէթի տիր·

Ճէնապը Հաղ· վէ ֆէյեապը մութլաղ, վէլիի Նիյմէթ պիմինէթիմիզ Բատիշահը ալէմբէյահ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինի, սերբյրի Սալթանաթը Սէնիյեէսինտե պէր զարար, վէ էօմր ու աֆիեէթլէ պիլճիւմլէ ումուրը Շահանէլէրինտե մուաֆֆաղը պիլիսայը պուեուրսուն, ամին· սաեէյի սատնէզարէթինտէն Ռում քաթրիգխանէսինէ էմր ու իշար օլունտուղու հավատիսին, Ռում զաղէթալարընը տիւզմէսինտէն օլտուղունու «Սապահ» եազըեօր·

Եունան դրալիչասը, Ռուսիաեա կիթմէք իւզրե, «Բսարա» նամ պէյլիք վաբօրըյլա պօղազլարտան կէչէճէկինտէն, մէզքիւր վաբօրըն միրուրինե միւսատե թալէպ իթմէք իւզրե, Եունան սէֆիրի Պապը Ալիեե միւրաճաաթ իթմիշ տիր·

Ռուսիա խանէտանը իմբէրաթօրիսինին բասդալեա եօրթուլարընտան սօնրա, Գրրըմա ազիմէթ իտէճէկի Բէթերսպուրկտան իշար օլունմուշ տուր·

Իթալիա վէլիի ահաը Իզմիրե միւվասէլէթ վէ Ա.եասուլուղա կիտիպ ավտէթ իթտիքտէն սօնրա, Սէլանիկե ազիմէթ իթմիշ տիր·

Պալբէսիր վէ Պիղատրճտա պիր դաչ կիւնտէն պէրու արտը արասը քէսիլմէեէրէք զելզելէ վուգու պուլմադտա իսէ տէ, Նուֆուս վէ էպնիեէճէ պիր կէօնա խասար վէ թէլէֆաթ վուգու պուլմամըշ տըր·

Բօսթախանէ էմանէթ մէէմուրը սապրդը Գառնիկ էֆէնին տավասը կէչէն կիւն իսթինաֆէն բույեէթ օլունմադա պաշլամըշ տըր·

Մումայլէյհ 2 սէնե հապս իլե զիմմէթինին թաղմինինե վէ ճէզայի նագտի իթասընա պիտաեէթէն մահքիմ օլմուշ տուր·

Իզմիրտե չիրքէթի Համիտիեէ վաբօր գումբանեասընն 305 սէնէսինէ մախսուսէն պէհէր հիսսէ իչուն 100տէ 13ի միւթէճավիզ թէմէթթիւ իթա իտէճէկի իչտիրմիշ տիր·

Կէվաշտէն Մապէյնի Հիւմաեունը Միւլիւքեանէեէ 22 չուպաթ 305 թարիխինտէ քէչիտե օլունան թէլէկրաֆնամէ սուրէթի տիր·

Ճէնապը Հաղ· վէ ֆէյեապը մութլաղ, վէլիի Նիյմէթ պիմինէթիմիզ Բատիշահը ալէմբէյահ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինի, սերբյրի Սալթանաթը Սէնիյեէսինտե պէր զարար, վէ էօմր ու աֆիեէթլէ պիլճիւմլէ ումուրը Շահանէլէրինտե մուաֆֆաղը պիլիսայը պուեուրսուն, ամին· սաեէյի սատ-

լէթվաեէյի հաղրէթի Խիլաֆէթբէնահիլերինտե ճիւմլէ ատիլէյի չաքէրանէմիզլէ ըէֆահը հալ իւզրե եաշամագտա, վէ հիչ պիր թարաֆտան զուլմ ու թաատտի կէօրիւլմէմէքտե իքէն, պաղը ասհապը աղրազ վէ սէպիւքմաղղանընն թահրիքիյլե քիւֆրանը նիյմէթ իտէրէք, Լօնտրատա չրդան «Տէյլի Նիւզ» զաղէթասընը նիւսխէլէրինտե· կէօեա Ֆիւրտլէր Էրմէնիլէր հագդընտա իթմիշ օլտուղլարը զուլմ ու թէաատիտէն պահսլա, լիսանտէրազլըգտա պուլունմուշ օլտուգլարը մալիւմի չաքէրանէմիզ օլմուշ, վէ խուսուսը մէզքիւր, ճիւմլէթէն վահի վէ պիէսաս օլուպ, սաեէյի Սէնիյեէյի Խիլաֆէթբէնահիտե, վալիմիզ աթուֆ· Խալիլ բաշա հաղրէթլէրինին հիւսնի թէտաալիր վէ իտարէսինտէն բաղի վէ խօշնուտիեէթիմիզին իյֆայի թէշէքքիւրինտէն ածիզ օլարագ, հէման տուսայի խայրիեէյի հաղրէթի ՃիհանպանիլերիՀ պիր դաթ տահա թէզահիւտլէ եատ վէ թիգքեար դելընարագ, հէր հալ վէ քեարտե միւհթաճ օլտուղումուզ էլթաֆը Սէնիյեէյի Շէհրիեարիլէրինին պագա վէ իսթիդրարընը իսթիտաա իյլէրիզ· օլ պապտէ էմր ու ֆէրման հաղրէթի մինլէհիւլէմրին տիր·

(Իմզալար

Յակոբ վէ Յովհաննէս վարդապետլէր·

Մոկս մէճլիսի իտարէ ազասընտան Գալուստ· Պիտաեէթ մահքէմէսի ազասընտան Արթին·

Միլլէթ վէքիլի Մարտիրոս·

Միթէպէրանտէն Յովհաննէս, Ներսէս, Գալուստ, Վարդան, Տիրատիթ, Տիգրան, Յակոբ, Պէկո, Արթին, Գալուստ·

Մբիթար Նամօ, Օհիկեան Մուրատ վէ Լուհիք, Մուրատեան Շահին, Մեսրոպեան Մանուկ, Մուրատեան Կարապետ, Յովհաննէսեան Ղազարոս, Ստեփան Մարտիլ, Մինաս, Գալուստ, Սարգիս, Յովհաննէս, Բօլի, Մուրատ, Վարդան, Գրիգոր, Էմրուեան Պալու·

«Մօնիթէօր»ին պէեանընա կէօրէ Ալմանեա իմբէրաթօրը թարաֆընտան զաթը հաղրէթի Բատիշահիեէ իթա օլունան հէտիեէլէր միեանընտա, ֆախֆուրի վէ բօրալէն կիպի գրյմէթլի մատէնլէրատէն մատամուլ էշեայի նէֆիսե վէ թապլոյար վէ էսլիհայի ախիղա վէ զըրհլար պուլունուպ, պունլարընը

պիր գրամը Շահզատէլէր վէ Սուլթանլար հաղարաթընա մախսուս տուր·

Միլլէթի Մուսէվիեէնին Խրիսթիեան դանընը ալարդ լարը հագդընտաքի զէհապընն էտասրդ օլտուղունա տաեիր, Բարա թարաֆընտան ումումի Խրիսթիեան քիլիսէլէրինե վէսաեա վէ իխթարաթը լաղրմէտե պուլունուլմասընը իսթիրհամ զրմինընտա, Էվրօբա վէ Ամէրիգա վէ տահա սաեիր գրթալարտա պուլունան պիլճիւմլէ Մուսէվի Խախամ վէ բուէսայի բուհանիեէսի, պու քէրրե պիր մազպաթայի ումումիեե իմզալաթմաղա պաշլամըշլար տը· իմզա օլունտուղտան սօնրա Բօմանեա կէօնտէրիլէճէք տիր·

Մէմալիքի Շահանէտե պուլունան Մուսէվիլէրին տախի պունա իշթիրաք իթմէլէրի արզու օլունուր·

Մաղնիսատան Ապ հիսարա գատար օլան տէմիր եօլ գումբանեասը, էշեայի թիւճճարիեէտէն մատտա, եօլճու նագլինե տախի պաշլամըշ տըր·

Մէզքիւր գումբանեա, Մաղնիսատան Սումաեա գատար օլան պիւթիւն խաթթըն ինշաաթը պուաեըն սօնընտա խիթատ պուլունուղու ճիհէթլէ, խաթթը մէզքիւրընն ախզ ու թէսէլլիումինի ըէճա իթմիշ օլտուղունտան, Նաֆիա նէզարէթինտէն մահալինե պիր զօմիսիօնը մախսուս կէօնտէրիլմէք իւզրե տիր·

Խաթթը մէզքիւրընն Սումատան Պալբէսիրե գատար օլան գրմընն քէշֆիեաթը լաղրմէսի տախի իճրա օլունմադտէ տիր·

Նաֆիա նէզարէթի պիւտէսինտէ մուգայեէտ օլան 170,000 լիրանընն նէզարէթի միւշարիլէյհատէն Մալիեեե թէրք օլունաճաղընը եազմըշ իսիք·

«Լ· Հերալտ»ըն պէեանընա կէօրէ, տէվլ Զիհնի բաշա հաղրէթլէրի, Նաֆիա պիւտճէսինտե մէզքիւր մէպպաղ տախիլ օլմադ արզըն իտարէյի մասլահաթ իտէպիլէճէկինի պէեան իթմիշ տիր·

Բաշայի միւշարիլէյհ հաղրէթլէրի պու նէթիճէեե վիսալ իչուն, 20 եաշընը թէճավուզ իտէն իչէ պարար հէր տաէմ պաշընա կէրէք այնէն վէ կէրէք նագտէն ալընան ամէլէ վերկիսի հագդընտա էլեեվմ

մէվճուտ օլան ուսուլի թասատիլ իտէճէքլէր տիր։

Իշպու վէրկիտէն ազատէ օլմազ իշիւն, եա պիղզաթ սէնէտէ 4 կիւն չալըշմազ վէ եախօտ պազը վիլաեաթտա 16 վէ պազրլարընտա տախի 12 դրշ. թէէտիկէ իթմէք լազըմ կէլէճէկի մալիւմ տիւր։

Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի հէր վիլաեէթտէ վալիի վիլաեէթին ըիեասէթի թահթընտա թէշէքքիւլ իտէճէք պիր գօմիսիօնը մախսուսըն գօնթրօլը թահթընտա պու վէրկինին ախզ օլունմասընը թէքլիֆ իթմիշ տիր։

Իգթիզա իտէն թահրիրի նուֆուս մուամէլէսինէ իպթիտար իտէճէք օլան մէզքիւր գօմիսիօն մէէմուրլարընն մաաշաթը, Զիրաաթ պանգալարընն վարիտաթընտան թէսվիեէ օլունաճագ տըր։

Մահքէմէ մէէմուրլարընտան աշար վէ աղնամ գօլճուլարը կիպի սէնէտէ եալընըզ 5-6 մահ խըտմէթ իտէնլէր հագգընտա թանզիմ օլունան քէֆալէթ սէնէտլերի, մէէմուրլինի մուվագգաթա հագգընտաքի դարարը ալիեէ թէվֆիգան պիլախարճ թասատիք իտիլմէք, վէ եալընըզ աբըզալի թապիլիյէտէն, նաշի պիր միւտէթ թէրքի խըտմէթ իտիպ եէնէ իրթէսի սէնէտէ էվվէլքի գօլճուլար էյֆայի վազիֆէ իտէկէլմէքտէ իսէլէր, պունլարա մուվագգաթ տէնիլմէմէէճէկինտէն, պու հալտէ խարճը թասատիգ ալընմագ լիւզումը պու քէրբէ Ամերիկէ նէզարէթինտէն իճապ իտէնլէրէ պիլտիրիլմիշ տիր։

Բումէլի տէմիր եօլլարը ումուրը թիւճճարիեէ միւտիրի Մ. Էտվար Հօքնին, Անատօլու տէմիր եօլու պաշ քիթապէթի ինգլիմամբյա իշլէթմէ տիրէքթօրլուղունա թայեին օլունմուշ տուր։

Կէօմրիւք թարիֆէլէրինին թէպտիլի մուգարրէր օլմասընտան տօլաեը, շիմտիքի թարիֆէ իւզէրինէ, թէէտիեէյի ըէսմ իտէրէք իլէրիտէ իսթիֆատէ իթմէք իւզրէ, Իզմիրտէ պուլունան թիւճճարը էվրօբանըն հէր ճիհէթինտէ քիւլլիեէթլի մալ սիրարը իթտիքլերի կիպի, կէչէն կիւն տէ Մարսիլեատան 30,000 չուվալ չէքէր ճէլպ օլունտուղու Իզմիրտէն եաղըլմըշ տըր։

Օսմանլը վէ Ամերիքա թիճարէթ մուահէտէսինին միւզաքէրէսինէ մէէմուր գօմիսիօն կէչէն կիւն ադտը իճթիմա իլէ իճրայի միւզաքէրէ իլէմիշ տիր։

Պու իճթիմատէ միւզաքէրաթը բրօթօգօլլարը իմզալանմըշ օլուպ, Ամերիքա մէէմուրլարընը պէքլէտիքլէրի թալիմաթ կէլտիքտէ, էսասը մէսէլէ միւզաքէրէ օլունաճագ տըր։

Զըգան բազար իրթէսի կիւնիւ Ռուսիա իմբէրաթօրընը տօղտուղու կիւնէ միւսատրի օլմաղա, Ռուսիա սէֆարէթխանէսի քիլիսէսինտէ պիր տուա օգունմուշ, վէ կիճէ պիր զիեաֆէթ քէշիտէ օլունարագ, պունտա վիւքէլա վէ ռիճալը տէվլէթտէն վէ սիւֆէրա վէ մէէմուրիյինտէն պազրլարը հազըր պուլունմուշլար տըր։

Պու քէրրէ Ամերիքէ Նէզարէթինտէն թաամիմէն եաղրլան թահրիրատթատ, պէլէտիեէ սանտըգ լարընը էհալի զիմմէթլէրինտէ զան մաթլուպաթը էմվալը ումումիեէտէն ատտ օլունարագ, Խազինէյի ճէլիլէեէ աեիտ տավալարտա նէ վէճճլէ միրուրի զէման իթիպար օլունմագ լազըմ կէլէճէկի մուգատտէմա մէհէլլէ ճէմիյէթինտէն թանզիմ օլունուպ, 3ինճի զէյլի տիւսթուրը 100ինճի սահիֆէսինտէ միւնտէրիճ օլան վէ ախիր՝ն էվգաֆատա շամիլ թուրթուլան մազպաթատա թաֆսիլէն պէեան օլունմուշ օլմասընա մէպնի, մաթլուպաթը մէզքիւրէեէ տաեիր տավալարտա տախի, մազպաթայի մէզքիւրէ հիքմինէ թէվֆիգը մուամէլէ իտիլմէսի լազըմէտէն օլտուղու իշար դրլընմըշ տըր։

Բումէլի շըմէնտիֆէր թահվիալաթը ֆիեաթընեա շու կիւնլէրտէ վուգու պուլան թէնէզզիւլլին, ամիրէն Ամերիքա վէ Ալմանեատա զուհուր իտէն պազը իֆլասլար սէպէպիյլէ բիացատա միդտարը քիլլի շըմէնտիֆէր ֆիրուխթ իյլէտիկինատէն իլերի կէլտիկի մէհաֆիլի սարրաֆիեէեէ վարիտ օլան խապէրտէն անլաշըլմըշ տըր։

Թահվիլաթը մէզքիւրէ իքի կիւնտէն պէրու թէրազգրեա պաշլամըշ տըր։

Մէէմուրիյինի զապրթաեէ պու կիւնտէն իթիպարէն պիր մաաշ իթասընա պաշլանաճագ տըր։

Տիւն թէֆթիշի ասքէրի գօմիսիօնը էրքեանընա, վէ եավէրան վէ մուսիգայի Հիւմաեուն վէ խատէմէյի խասսայի Շահանէեէ, վէ մէքթէպի թըպիլեէ վէ թէպիլեէ իտատիսի վէ մէքթէպի հարպիեէ մէէմուրիյի վէ մուալլիմիյի վէ թալէպէսինէ պիր մաաշ իթա դրլընմըշ տըր։

«Մոնիթէօր»ին պէեանընա կէօրէ, Բէժիտէն պիր իսթիգրազ ադտը իշիւն Խազինէյի ճէլիլէ իլէ Բէժի արասընտա իճրա օլունան միւզաքէրաթ խիթամ պուլմուշ, վէ պու իսթիգրազ 100տէ 5 ֆաեիզ իլէ 75,000 լիրատան իպարէթ պուլունմուշ տուր. Այտըն, Խիւտավէնտիկեար, Մանասթըր կիպի պազը վիլաեաթըն 306 սէնէսի աշարը գարշըլըգ կէօսթէրիլմիշ տիր։

Մոթպուաթը Օսմանիեէնին պիր ալէամէթի թէրազգրսը տահա օլմագ իւզրէ, «Զուհուր» նամբյա շէհրիմիզտէ պիր թիւրքճէ զազէթա տահա ինթիշարէ պաշլամըշ, վէ պիրինճի նիւսխէսի պու սապահ նէշր օլունմըշ տըր. մէզքիւր զազէթա միւքէմմէլինէեթիյլէ պէրապէր նիւսխէսի օն բարա օլտուղունտան, սահիպլի իմթիեազը իզզ. Էօմէր Շէվզը պէյ էֆ.ի թէպրիք վէ մուվաֆֆագըյեէթ թէմէննի իլէրիզ։

Էտիրնէ մէրքէզ Նիեապէթի Մէտինէյի միւնէվվէրէ գատրը սապրգ ֆազիլ Մէհմէտ Ցէվզի էֆ.նէ,

Գրրդ քիլիսէ Նիեապէթի կէլիպօլու Նաեիպի սապրգ ֆազիլ Իպրահիմ Էտհէմ էֆ.նէ,

Ազսէքի Նիեապէթի Էլվէճրէ Նաեիպի սապրգ Իպրահիմ Էտհէմ էֆ.նէ,

Պայէա Նիեապէթի Բազարճրգ Նաեիպի սապրգ Իպրահիմ Էտհէմ էֆ.նէ,

Լիճէ Նիեապէթի Մարտըն իլէմասընտան Մէսուտ էֆ.նէ,

Նասիպլին Նիեապէթի Պէհսէնի Նաեիպի Մէհմէտ Պէհճէթ էֆ.նէ,

Պէհսէնի Նիեապէթի Էկին Նաեիպի սապրգ Պէքիր Ֆիքրի էֆ.նէ,

Բէրլէբէ Նիեապէթի մէքթէպլի Նիւվվապտէն մուխրէճ Ալի Ղալիպ էֆ.նէ թէֆվիզ,

Գօնեա վալիսի տէվլ. Սուրուրի բաշա հազրէթլէրինէ Մուրասսա Մէճիտի Նիշանը զիյշանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

Մէքքէյի միւքէրրէմէ հարէմի շէրիֆ միւտիրիեէթի թիճարէթ վէ զիրաաթ թահրիրաթ պաշ քեաթիպի սաատ. հաճը Շէֆիզ պէյ էֆ.նէ,

Սանեատա Իտօնաթ գայմագամլըղը Գօնիչա գայմագամը Սիւլէյման պէ.նէ,

Գօնիչա գայմագամլըղը Մէչօվա գայմագամը Ալի Ռիզա պէեէ,

Մէչօվա գայմագամլըղը Ֆիլաթ գայմագամը Ղալիպ էֆ.նէ,

Ֆիլաթ գայմագամլըղը Թէբէտէլէն գայմագամը Նուրի էֆ.նէ,

Թէբէտէլէն գայմագամլըղը Լէվրուս գայմագամ վէքեալէթինտէն միւնֆասըլ Վէյսի պէեէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տ.

Ազգային ժողովոյ ԺԱ. նիստն տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Ուրբաթ, 2 Մարտ, ի Խորհրդարան Ղալաթիոյ։

Ատեանը պիտի բացուի ժամ ճիշդ 7 ին եւ փակուի 10 ին։

Կը հրաւիրեմք Ազգային Երեսփոխանները որ համին ներկայ գտնուիլ։

Մնամք աղօթարար
ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՕԼՍՈՅ

27 Փետրուար 1890

Ֆրանսա ուլում վէ էտէպիեաթ ագատէմիսի, սօն իճթիմաընտա, Գեր. Խորէն Ս. Արքեպիսկոպոս հազրէթլէրինի, ֆախրի ազալըղա ինթիխապընա գարար վէրմիշ, վէ ագատէմիաեա մախսուս պիր գրթա իֆթիխար նիշանը իթա օլունարագ, նիշանը մէզքիւր, Տէրսաատէթ գօնսօլաթօսու մարիֆէթիյլէ քէնտիսինէ թէսլիմ իտիլմիշ տիր։

Միւթէվէֆա տիկին Միւնէվվէր Եաղըճեանըն ճէնազէ ալաեը էվվէլքի կիւն Օրթաքէօյ քիլիսէսինտէ իճրա օլունմուշ, վէ նաաշը Ֆէրիքէօյ գապրիսթանընա նագլ իլէ տէֆն իտիլմիշ տիր։

ՃԷՆԱԶԷՏԷ ՄԻԼԷԹԻՄԻԶ ՄԻԹԷՀԱԵԻԳԱՆ ՎԷ ՄԻԹԷՊԷՐԱՆԸՆՏԱՆ ԲԷ.Ք ՀՕԳԼԱՐԸ ՎԷ ՊԻՐ ՃԻՒՄՄԻ ԶԱՖԻԼԸ ՀԱԶԸՐ ՊՈՒԼՈՒՆՄՈՒՇՆԱՐ ՏԸՐ։

«Փունջ»տա օգուտնուզուտա կէօրէ, միւթէվէֆիեէ ասպեատուէի Տիկին Նեկտառ Զունդ, Բարիստէ իքէն, Տէրսաատէթտէ Աստարճը խանընտա միւթէսաբրրճէ օլտուղու տէօրթ պապ օտանըն նըսֆ հիսսէլէրինի Ս.Փրկիչէ հիպա իթմէք լիկի արզու իլէ իճապ իտէն էվրագը իմզալամըշ, վէ զէվճի միւհթէրէմի Մ. Շըվալիեէ տը Զունդ տա, Բարիստէ սալթանաթը Սէնիյէ վէ Ավսթրիա տէվլէթի սէֆիրլէրինէ թասատիգ իթտիրէրէք, կէրչի պուրաեա կէօնտէրմիշ իսէ տէ, մէզքիւր խասթախանէ իտարէսինէ վարիտ օլտուղու կիւն, մումանիլէյհանընն վէֆաթը խապէրի տախի ալընտըգընտան, պուրաճա մուամէլաթը ըէսմիյէէնին իճրասը միւմքին օլմամըշ տըր։ Պու քէրրէ իսէ, խասթախանէ իտարէսի Քաղ. ժողովա միւրաճաաթլա, մէզքիւր տէօրթ հիսսէլէրին, միւթէվէֆիեէնին արզուսու վէճճլէ, Ս. Փրկիչէ տէվր ու թէսլիմինէ լութֆ ու իհսան պույրուլմասընընն, զաթը հազրէթի Բատիշահիտէն իսթիրհամ իտիլմէսինի թէքլիֆ իթմիշ տիր։

Մէզքիւր տէօրթ հիսսէ, 350-400 լիրա գըյմէթինտէ օլուպ, սէնէվի 35-40 լիրա կրատ կէթիրմէքտէ իմիշ։

ԹԷՐՃԷՄԻ

Պունտան էվվէլքի նիւսխէմիզտէ տէրճ իտիլէն Մուրատեան վարժարան պահսընտա, Մխիթարեան բէտէրլէր թարաֆընտան, քէնտի խասիմլէրինէ վէրիլմիշ օլան ճէվապնամէտէն ալընարագ էրմէնիճէ պիր ուֆագ ճիմէ պէեան իթմիշ իտիք իսէտէ, թէրճէմէսինի պէեան իթմէքլիկի ունութմուշ իտիք։

Թէշէքքիւր իտէրիզ, մէզքիւր պահսըմըզ քէմալի խահիշէ օգունմագտէ օլուպ, վէ էրմէնիճէ պիլմէեէն պազը զաթլարը իսէ, մէրագ իտէրէք թէրճէմէսինի արզու իթտիքլէրինի խապէր ալմըշ օլտուղումուզտան, իշթէ աթիտէ պէեան իտէրիզ։

«Պիզ Մխիթարեան բէտէրլէր, «էրմէնիլէրին ահմէտ ուֆագ չօճուգ«լարընը, քէնտի մէքթէպիմիզէ, «Լազարիսթ նամ Ֆրէնք բաբասլա«ըընն ալտըգլարը կիպի ալմագ«տաեըզ, եանի Դաթօլիքլիք էօյ«ըէթմէքլիք շարթըյլա գապուլ իթ«մէքտէ վէ էօյլէտէ եաբմագտա, «էօյրէթմէքտէ վէ թաալիմ ու «թէրպիյէ իթմէքտէեիզ քի, պարի «թա քիւչիւքլիւքտէն իշլիթսինլէր «վէ լաեըգըյլա ալըշմըշ օլսունլար»։

Թէշէքքիւր իտէրիզ «ԷՄԷՆ Մըխիթարեան բուհանի բէտէրլէր, էվվէթ, շու լութֆ ու քէրէմինիզտէն տօլաեը, չօ՛գ վէ չօ՛գ թէշէքքիւր իտէրիզ քի, միլլէթիմիզ բարասըյլա, միլլէթիմիզին ահմէտ չօճուգլարընը, թէպտիլի մէզհէպ իթտիրմէքլիք նուրուլլա թէնվիրէ, եիւզէլլի սէնէտէն զիեաատէպիր հիմմէթ իյլէմէքտէսինիզ։

ԼՕՐՍԻԴԶ ՎԷ ՖԱԴԸՐ ԶՕՃՈՒԳԼԱՐԸՆ ՀԱԴԳԼԱՐԸ

Վ. Ե ԵԱԽՕՕ

Եւ-ոյ դէն վէ Եախօա Է-Լ ուէրՊ Եէ-Ղ դէՆ ԼԷՐ-ԼԵԲ դէՐ հէՕՕԳ

(6358 Ռէ-ՌերօաՆ գՕՐԷՅԵԼ)

Ճիմախնէ գ ատաբ Եաղտրգլաբը-մրդտան խիլլասաթէն անլաշրլմագ-տա տբր քի, պունտան նէթմիշ պէշ սէնէ էվվէլ, Հինախթանրն Մատ-բաս շէհրինտէ, աղա Սամու էլ Մու-բատեան խամինտէ սահիպ սէրվէթ պիր զաթ, ումում միլլէթիմիզին էօքսիւղ վէ ֆաղբր չօճուգլարընրն թաալիմա թահսիլի նէյնէթի խայ-բինէսիլէ, պա վասիյեէթ Եիւղ պին Ֆրանսրզ լիրասը թէրք վէ թէպէր-բիւ իթմիշ, վէ չու վասիյեէթին իճ-բասընտա, քէնտի զէվճէսի իլէ իքի նէֆէր էվլատլարընը վասիի մուխ-թար իյլէտիկի կիպի, Վէնէտիքտէ վաղր Ս. Ղազար մանասթըրը վար-դապետլէրինին մէշվէրէթլէրի վէ տէլալէթլէրիյլէ, Էվրօպանրն, զի-եատէճէ հասրլաթ վէ Եախօա ի-բատա կէթիրիր պիր մահէլլինտէ, ա-բրազի սաթըն ալընմասընը, վէ մէղ-քիւր արաղինին իրատը.յլա պիր մէք-թէղ քիւշատ խիլլիպ, բարատ օլ-մադլրզա մէճպուր իսիլմէքտիզին, չօճուգլարա ուլում ու ֆիւնուն վէ լիսանլար էօյրէտիլմէսինի միւբատ իլէմիշ տիր։

Վէ պիր սէնէ սոնրա միւմանիլէյհ վէֆաթ իթմիշ, վէ վասիի մուխթար օլան մախտումրը, տէրադապ մէղ-քիւր մանասթրրա պիր մէքթուպ եազարադ, կիտիպ մէղքիւր վասիյ-էթին մէշվէրէթ վէ տէլալէթին-տէ պուլունմադ իւզրէ. Միսրանու-թիւնտան պիր վարդապետ իսթէ-միշլէր, վէ մանասթրը տա քէնտի թարաֆընտան թէոդորեան Սարգիս վարդապետի կէօնտէրմիշ տիր. հալ պուքի օլ զէմանլէրտէ, չիմտիքի կի-պի վաբօր պուլունմաեբպ, վէ եէլ-քէն կէմիսի իլէտէ անճադ պէշ ալ-թը այտա կիտիլէպիլտիկինտէն, ա-բատան պիր խայլի զէման կէշմիշ, պու միւատէթտէ միւմանիլէյհիւմ վասիի մուխթարլար, հէր նասըլ-սէ էֆքեար ու նէյնէթլէրինի թէպ-տիլիլէ, վէնէտիքտէն պիր վարդա-պետ խթէտիքլէրինէ նատիմ օլ-մուշլար, վէ վարդապետ կիթտիկինտէ, եիւզ վիրմէեէրէք տէֆ իթմէք խթէմիշլէր, նիհայէթ զըտտիյեէթ պիւեիւմիւշ, իշ մահքէմեեէ տիւշ-միւշ, վէ պիր չօգ ուղրաշրլարդտան մէնրա, Մուրատեան պիրատլրը, տէսիսէ թարիգինէ սաբմշ օլտուգ-լարընտան, Ինկիլիզ մահքէմէսինտէ մահքիւմիյեէթէ հիւքմ օլունմուշ-լար, վէ եիւզ պին Ֆրանսրզ լիրա-սընը, Սարգիս վարդապետէ թէէ-տիեէ վէ թէսլիմէ մէճպուր օլտուգ-տան պաշգա, արատան օն տէօրթ սէնէ կէշմիշ օլուպ, վէ վասիյեէթ-նամէնին ահքեամընճա իսէ, բէտեր-լէրինին վէֆաթը թարիխինտէն, իճ-բասընա պաշլամաելպտա, բարաեը եանլարընտա սաղլասրդլարը իչին։ պլթը եիւզ պին ֆրանսրզ լիրասընտա ֆա-եիզ վիրմէլէրի լաղըմ կէլտիկինի կէօրտիւքլէրինտէն, վէ Ինկիլիզ մահքէմէսինին, ալէլխուսուս պու եօլտա եէթիմ տավալարընտա, հատ-տէն զիեատէ սէրթլիկինի պիլտիք-լէրինտէն, Սարգիս վարդապետէ բէճա իտէրէք, վէ ֆաեիզ նամբյ-լա եալընըզ եիւզ պին ֆրանգ, եա-նի պէշ պին լիրա վերէրէք, հիչ պ'ր չէնէ գ արրշմանագ իւզրէ, միեանէ-լէրինտէ ու գլաշմրշլար, վէ քէնտի-լէր իշտէն կէրի չէքիլմիշլէր տիր։

Պատէհու Սարգիս վարդապետ վէնէտիկէ ավտէթ իթմիշ, մէպլա-ղը մէղպուր իլէ Բատվա շէհրինտէ արաղի սաթրն ալընմրշ, Մուրատ-եան վարժարան էվվէլա շէհրի մէղ-պուրտա քիւշատ օլունմուշ, վէ օն սէնէ գ ատաբ սոնրա տա Փարիսէ նագլ իսիլմիշ, վէ թէքմիլ իտա-բէսի միւմանիլէյհ ֆէտաքեար վէ իշ կիւզար Սարգիս վարդապետ իհա-լէ գ ըլընմրշ տբր։

Պին սէքիզ եիւզ էյլի պէշ թա-բիխինէ գ ատաբ, կէրչի մէղքիւր մէքթէպ, Սարգիս վարդապետին թահթը իտարէսինտէ գ ալմրշ իսէ տէ, միւմանիլէյհ վարդապետ, վա-սիյեէթնամէնին ահքեամընրն իճբա իսիլմէսինտէն տօլաեը, տաեիմա սիթէմ վէ թէշէքքի իթմէքտէ օլ-տուգտան պաշգա, մէղքիւր մէք-թէպին չօգ տէֆա, Բօմանա նագլ իսիլմէսի Նիյնէթի խէֆիյէսինիտ կէօրէրէք, շէսիտէն դարշը կէլտի-կինտէն, Վէնէտիք մանասթրրընրն օլ վագթքի մեծաւորու Հիւրմիւզ-եան Գէորգ Ալրքազանրն տավաճը-լրը, վէ Բօմանընտա նուֆուզ վէ թէէսիր իշլէթմէսիյլէ, ճէպրէն վէ զապթիյեէլէր մաարիֆէթիյլէ մէք-թէպտէն չրզ արրմրշ, վէ հաթթա-պիթթապի պիր ճէզա չէքտիրիլմէք նիյնէթիյլէ Վէնէտիկէ կիթմէսինէ տախի էմր օլունմուշ տուր։

Սարգիս վարդապետ իսէ, օլ մէր-թէպ աղիմ պիր գուվվէթէ գարշը կէլէմեեէճէկինի կէօրտիւկիւնտէն, պիղիմ քիլիսէեէ տախիլ սլարագ եագաեը գ ուրթարմրշ տբր։

Մուրատեան վարժարան օն պէշ սէնէ տահա Փարիստէ գալտրգտան սոնրա Վէնէտիկէ նագլ իսիլմիշ օ-լուպ, վէ վասիի մուխթարլար իսէ, զաթէն վասիլիքտէն էլ չէքմիշ վէ վէֆաթ իթմիշ օլտուգլարընտան, վէ միլլէթ թարաֆընտան քիմսէ չը-գըպտա եէթիմ հադգընը արամա-տրզընտան, հալէա պու կիւնէ գ ա-տաբ, մէպլաղը մէղպուրուն անա-սրտա տանասրտա, Մխիթարեան բէտէրլէրին թահթը իտարէսինտէ գ ալմրշ տբր։

Նասըլ քի սէօյլէտիք, եիւզ պին լիրա իլէ սաթըն ալընմրշ օլան պիր արաղինին իրատը, էն աղը եիւզտէ պէշ թավսին օլունտուղու հալտէ, վէ պէհէր չօճուգ, մէքթէպի մէղ-պուրտա պէշէր սէնէ գ ալտրգը, վէ սէնէվիտէ չօճուգ պաշընա պէշէր եիւզ ֆր. հիսապ իտիլտիկի թագ-տիրտէ, էլլի պէշ սէնէտէն պէրու, ումում միլլէթիմիզտէն, էն աղը իք-քի պին նէֆէր էօքսիւզ վէ ֆաղբր չօճուգլարըն, մէճճանէն թահսիլի ուլում ու ֆիւնուն իյլէմիշ օլմա-լարը լաղըմ կէլմէքտէ օլուպ, վէ պիղ իսէ, սայիր մէղհէպտէ պուլունան-լարա նիսպէթլէ, լա աղ ալլ եիւզ-տէ տօղսան պէշ մէսապէսինտէ օլ-տուղումուզտան, իքի պին չակիր-տանտէն, պին տօղուզ եիւզնէֆէ-բինին պիղտէն օլմասը իպ թիդա իթ-մէքտէ իքէն, մա թէէսսիֆի աղիմ, պիր նէֆէր պիլէ գ ապտ օլունմա-տրզը, չէմն կիսպի աշիքեար սուրէթ-տէ անլաշրշմրշ տբր։

Հէր մէտէնի միլլէթ վէ տէվլէթ-տէ, էն զիեատէ մուղատտէս վէ ա-զիզ սաեըլան հադգ, եէթիմ հադ-գը տբր, չիւնքի, եէթիմ տիմէք, եմանէթտա լլահ տիմէք սիր. վէ հաթ-թա, լիսանը թիւրքիտէ մէսէլի մէշ-հուր տուր, «եէթիմ հադգը եէնի-լեմէզ, վէ է՝անէթէ խիեանէթ աս-լա ճաեիզ օլամազ» տէրլէր։

Մէղքիւր եիւզ պին լիրա վասիյ-եէթ ադճէսի, էլլի պէշ սէնէտէ, եալընըզ եիւզտէ պէշ օլտարադ, ֆա-եիզի ֆաեիզինէ հիսապ օլունտու-տա, թամ պիր պուչտ միլեոն լի-բաեա պալիզ օլմագտասրը. վէ մէղ-քիւր արաղիլէրի կէօրէնլէրին վէ պի-լէնլէրին թախմինլէրինէ նէզարէն, զաթէն պու պիւեիւք պիր միւատ-էթտէ ասրլ գ ըյմէթլէրիտէ արթ-մրշ օլտուգունտան, պու կիւն էն ա-զը իքի միլեոն լիրալըգ պիր սերվէթ օլմասրտա անլաշրլմագտա տբր։

Թէքրարէն սէօյլէրիզ, հէր նէ գ ա-տաբ պու թախմինլէր վէ պու հի-սապլար ադլէ մուվաֆրգ իսէլէրտէ, հադգդաթի հալ, անճագ հիսապ-լարընտան անլաշրլաճագ տբր։

Հէր իսպաթ կէօսթէրմէքտէ տիր քի, վասիյեէթին ահքեամը պու ա-նէ տէկին իճբա գըլընմամըշ, վէ նէ-թիմ վէ ֆաղբր չօճուգլարըն հադ-գլարը բայիմալ իտիլմիշ տիր, վէ պու թահգրգ վէ թաստիզ օլունտու-զունտա, Մխիթարեան բէտէրլէրին, էօյլէ բարանրն սահիպի մագամընտա պիր թավրտա պուլունամաեա-ճագլարը չէօյլէ տուրսուն, միշա-վիրլիք վէ տէլալէթ իթմէքլիք հու-գուգլարընտան տախի քեամիլէն սաղրթ օլաճագլարը, վէ մէղքիւր արաղիլէրի վէ բարալարը, չէրան վէ գանունէն վէ նիզամէն, թահթընէ-զարէթի հիւքիւմէթի Սէնիյեէտէ օ-լարագ, միլլէթիմիզէ թէսլիմէ մէճ-պուր պուլունաճագլարը պէտիհի տիր։ Պու ճիւմլէ իլէ տախի, էկէր Մխիթարեան բէտէրլէրը, եա քէն-տիլէրին, չու մալէ չէրան վէ նիզամէն սահիպ վէ միթէսարրրզի օլտուգ-լարընը, վէ եախօտ վասիյեէթին ահքեամընրն իճբասընտա պուլուն-տուգլարընը իսպաթ վէ իպրաղ ի-տէպիլիրլէր իսէ, օլ վագթթ հէր-քէս իդնա օլուր, վէ քիմսէ պիր չէյ տիեէմէզ։

(Տէվամ)

ՍՍԱՐՍԱՖԻՅԵԼԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍՕՐ

Փետր. 27

Էսհ. Ռամ. տիւն ագ. գբ. Գ. Բ	19-36
» » » էն եիւքսէք	19-35
» » » էն աշաղը	19-36
Պու սապահ աշբլորը . . .	20- 1
Իսթիգ. տախ. տիւն գար Գ. Բ.	48-20
» » էն եիւքսէք	48-24
» » էն աշաղը	48-20
» » աշբլորը . .	48-20
Մբսրը միւթթահրտ գար. .	–
Պու սապահ աշբլորը	–
Սէբի Ա. . . . . Գ. Բ.	42- 4
» Բ.	24-20
» Գ.	20- 7
Բումէլի ջըմհուրիէթի . . .	70-
Ազգէ Փայիզի	6-
Բարօր, ղուրուշ	–
Հէվալէսիզ »	17-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ . . . Գ. Բ.	8-26
Խա. անպոլ պանգասը. Գ. Բ.	7-14
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-28
Թրամվայ . . . . . Գ. Բ.	4-75

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՆԱՐԸ

Օսմ. լիր. 100 ղշ. տան	Ղշ. Փղ.
Գլնտղ Ռլֆ. ֆարգը .	108-26
Մէրիալիք » .	100-30
Գէչիկ » .	103-20
Ալթընըզ » .	103-20
Ինկիլիզ լիրասը	110-10
Ֆրանսրզ լիրասը	87-25
Բօլ	80-10
Գրիմից ալթունու	51-
Գարպօն դայմանի	8-35
Ֆիօրին, % 5	10-75
Ֆրանգ, % 3	22-22
Լօնտրա, 3 այ վասլ	109-25

ԹԱՍՅԻՑԵԼԷ

	Ղշ. Փղ.
Ոսկի	10-
Ռուֆազ	9-

ԽԱՐԻՃԻՆԷԼ

ԹԷԼԵԿՐԱՖ

Բարիս 8 մարտ

Ռէեիսի ճիւմհուրը, Գօհէն նամ նամ խաթունը գաթլ իթմիշ օլան ժանէթրօ վէ Ռիպօ նամ շախսլարը աֆվ իթմէքտէն իմթինա իթտի-կինտէն, մէրգուման պու սապահ իսամ օլունաճագլար իսի։

Պուքրէշ 8 մարտ.

Պելճիդա վէ Իթալիա իլէ միւ-նագրտ օլան թիճարէթ մուահէ-տէլէրինին, 91 սէնէսի ալաֆը. մարտ 13ինտէ, միւատէթլէրի խի-թամ պուլաճաղը ճիհէթլէ, քէյ-ֆիեէթ մէղքիւր տէվլէթլէրէ իխ-պար օլունմուշ տուր։

Լօնտրա 5 մարտ.

Ֆօրթ նէհրինտէ ինչա օլունան տէմիր քէօրբիւնին բէսմի քիւշա-տը իճրա օլունմուշ տուր։

ՄԷՐԹՈՒԱՂ

ՊԱՂՏԱՏՏԱՆ

Խմբագիր,

Պաղտատու Հայոց փոքրաթիւ հասարակութիւնն ցաւալի կորուստ մը ունեցաւ յանձին Հաճի Մարուք Հաճի Յովսէփեանի որ մէկ տարուց չափ ժամանակ շնչարգելութենէ տառապելէ յետոյ վախճանեցաւ Ս. Ծննդեան երկրորդ օրուան երեկոյին, և թաղումը կատարուեցաւ երրորդ օրը՝ 8 յունվարի, ի ներկայութեան խուռն բազմութեան. հանգուցեալը քաղաքիս պատուաւոր և բարեհամբաւ անձնաւորութեանց մին էր և ամուսնացեալ Պօլսեցի Սինանեան Սինան աղայի Ռէժին անուն դստեր հետ։ Ցիշեալ Սինան աղա, եղբայր Կարապետ աղա Սինանեանի արքունի ճարտարապետութեան քարտուղար և բարեյիշատակ Նիկողոս աղա Պալեանի թուրքերէն դասատուին, եկած է Պաղտատ իւր միւս եղբօր՝ Սինանեան Յովհաննէս աղայի հետ և երկուքն, այսինքն Սինան և Յովհաննէս աղայք յաջողդաբար վարած են առ ոչ սակաւ ազանձապահի պաշտօնը, և Սինան աղա այսպէս ամուսնանալով թողած է մի որդի Յարութիւն էֆէնտի Սինանեան՝ որ երբեմն կառավարական պաշտօնով ի Թրիէսթ երթալէ եւ ապա իւր

հայրենիքն Գօլիս այցելելէ յետոյ Պաղտատ դարձած և այժմ պիտաեէթի ժողովոյ անդամ և հարցաքննիչ դատաւորի փոխանորդութեան պաշտօնն է կը վարէ. Նաև մի դուստր որ է հանդուցեալին այրին տիկին Ռէժին։ Հանգուցեալը թէև առևտրական բաւական ընդարձակ գործերով կ'զբաղէր, բայց իւր ընկերոջ վրայ ունեցած կոյր վստահութիւնը, որով և բնաւ հաշիւ չհարցնելը պատճառ եղան իւր անհուն վնասուց, և թէև վերջերս սթափելով անցեալ հաշուոց վրայ քննութեան մը ձեռնարկեց, սակայն ոչ միայն արդիւնք մը չունեցաւ, այլ կրնամք իսկ ըսել թէ, կարի զգածուելով իւր մահը փութացնելու պատճառ եղաւ։ Ուստի եւ այսօր իւր սգաւոր այրին իւր եօթն որբերով որոց անդրանիկը 10 տարեկան է, կը մնայ չուաբեալ ոգեպահիկի մասին։

Ցուսալի է թէ ի Գօլիս Սինանեանց գերդաստանը հաճի ձեռնտալ իւր այս տեղի ազգականաց և գոնէ հատուցանէ Սինանեանց Պէշիկթաշի ճիւղի ժառանգութիւնը, որոց ուղղակի և միակ ժառանգորդն են Սինան աղայի այս երկու զաւակունք, զի Սինան աղա և եղբայրը Յովհաննէս աղա այս տեղ վախճանած են առանց իւրեանց Գօլսոյ ժառանգութենէն բան մը ստանալու։

Առ այժմ մխիթարութիւն կը մաղթեմք հանգուցեալի սգալի այրւոյն և երկնից պաշտպանութիւնը իւր եօթն որբոց վրայ։

ԽԱՉԻԿ ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ

25 յունվար 1890։

Շու աթիոէքի, Դեր. Խորէն սրբազան Նար Պէեէ Թագաւիմ օլունմուշ տուր։

Դերապատիւ Սրբազան Հայր,

Տկար դրիչս անկարող է նկարագրել այն դառն ու խորունկ վիշտը, որ այս օրերս կզգայ Պէշիկթաշն ողջոյն Ձեր հիւանդութեան առթիւ։ Արդարեւ ի՞նչ ունիմք առաւել վեհ առաւել բարի քան ձերդ սրբազնութիւն։ Պէշիկթաշ ձեզմով կը պարծի, ձեզմով կը ցնծայ։ Դուք Պէշիկթաշի Արուսեակն կը փայլիք ձեր տաղանդովը, շնորհօք և պերճիմաստ քարոզներով։ Եւ Մեծ պահոց օրերն մանաւանդ ի՞նչ վիշտ երբ զրկուած ենք ձեր քաղցր ու բարեմոյն խրատներէն։ Կը շնորհաւորեմ խոնարհաբար ձեր անուան տարեդարձն եւ կը մաղթեմ յերկնից որ առողջութիւն եւ արեւշատութիւն տայ ձեզ, վասն զի ձեր կեանքը շատ թանկագին է մեզ համար։ Սրբոյն Վարդանանց տօնին երբ յեկեղեցի մտայ կարծես անհուն պարապ մի կար անդ։ Դո՛ւք ամեն տարի երբ կը բազմէիք ձեր աթոռին վրայ ու կը նախագահէիք այն Սուրբ հանդիսին՝ կարծես ուղեւորութիւն մի կը տիրէր եկեղեցւոյն մէջ՝ եւ աշխոյժ մի ամենուրեք։

Ցաւարտ հանդիսին ամեն ոք աղերսագին անհամբեր ձեզ կը նայէր որ մեզի պէս խօսելով քաջալերէիք եւ սփոփէիք ժողովուրդն։ Իսկ այս տարի ձեր լքեալ հօտին տամուկ աչքերը ի զուր որոնեցին, ո՛վ հովիւ քաջ եւ ճշմարիտ, Դո՛ւք պանդխտաց սփոփիչ նշդեհք զձեզ վինտռեցին. աչակերտք և աշակերտուհիք, արտասուալից սպասեցին այն յուսատու խօսքերուն զորս սովոր էիք ուղղելու անոնց։ Իսկ այս տարի պահպանիչով մը վերջացաւ հանդէսը։ Այս՛, յոյժ մեծ եղաւ ձեր բացակայութեան տպաւորութիւնը։ Ամեն շրթունքներէ աղօթք կը բարձրանան, ամեն աչերէ արտասունք կը հոսին՝ որ Տէր գթայ ձեր հոգեւոր զաւակաց հառաչանքներուն և ձեր լքեալ հօտն սփոփէ զձեզ առողջացնելով։

Ընդունեցէք, Սրբազան Հայր, ձեր խոնարհ դստեր սրտագին բարեմաղթութիւնները։

ՈՎՍԱՆՆԱՅ Մ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

1890 փետրուար 5
Պէշիկթաշ։

ԷՐԶՐՈՒՄՑԱՆ

Խմբագիր,

Խոստացած էի պատեհ առթիւ վերստին գրել Ձեզ, այսօր կը փութամ կատարել զայդ։

Նախորդիս ծանուցած էի քանի մը Ազգ. վարժարաններ այցելելս, բնականաբար կարելի չէր զանց տալ և այցելութիւն մը ի Սանասարեան բարեհամբաւ վարժարանն։

Յոյժ ցուրտ և մառախլապատ օր մը ապրեցի այդ վարժարանին տաքուկ սրահներն, շրջեցայ դասարանները, թանգարանն, նուագի յատկացեալ սենեակները, արհեստանոցը ևն ևն, զորս ըստ ամենայնի կանոնաւոր գտայ. շատ դոհ եմ այս տեսածներէս, ճոխ դպրոց մի է իրաւամբ՝ բաղդատելով միւս տեսածներուս, ի բաց առեալ հիւրանոցը՝ որ հակապատկեր մի է Տեսուչներու պերճ սենեկաց և դպրոցի պատշաճութեանց հանդէպ, և որ Մեծատունն և աղքատ Ղազարոսը յիշեցնելու յատկութիւնն ունին։

Դպրոցին կարգապահութիւնը խիստ լաւ էր, գոնէ այդ օրն (թէեւ հակառակը հաստատողներ կան), աշակերտք իրենց դասերով կ'զբաղէին լուռ և անշշունչ, դասատուներէն մին յարդապա՞հ թէ հերթապահ եղած, ժամացոյցի ճօճանակի մը կանոնաւորութեամբ կ'երթեւեկէր այն դասարաններ, յորս դաս չէր աւանդուէր նոյն ժամուն, իսկ մէկ երկու դասարանաց դռներն փակ էին եւ հետեւաբար մուտքն արդիլեալ, զի դասախօսութիւն կար. արդարեւ դաս տրուած պահուն այցելութիւն մը կրնայ ամբողջ դասը շփոթել և յայսմ հակամանկավարժական մեր դպրոցներն շատ անհոգութեամբ կը վերաբերին։

Յիշեմ նաև դուրսը պարտիզին մէջ ընդարձակ սառերու վրայ՝ որք յատուկ խնամքով պատրաստուած են, աշակերտաց սահիլն կամ չըմշկելը, ինչպէս իրենք կ'անուանեն, յիրաւի գեղեցիկ մարմնամարզ աշակերտաց եւ ակնապարար տեսարան դիտողաց համար, եթէ սակայն օդին խոնաւութիւնը վերատանկ լինելու երկիւղը ամեն վայրկեան չը յիշեցնէ։ Ըստ տեղեկութեանց՝ որք ճշգրիտ լինելու յատակութիւնն ունին, նախընթաց տարւոյ քննութիւնք յոյժ լաւ անցուցած են, պատիւ իրենց, սակայն կան կարծողներ թէ՝ ահագին դումար մը, չըսեմ ահռելի, կը ծախսուի եղեր այդ դպրոցին համար, որոյ հետի կշիռ դնելով շատ թեթեւ կը գտնեն այդ քննութեան յաջողութիւնը։ (կերեւի թէ՝ կրկնատոմարի դրութեամբ պարտի և պահանջէի դումարները հաւասար գալ կուզեն պարոն կարծողները) և են դեռ կարծողներ թէ՝ այնչափ յամբ կերթայ դպրոցը որ իրենց ծրագրին նախ 7 և ապա 9ի բարձրացած շրջանին իսկ հասնելու համար 10-12 տարիի կը կարօտին։

Տեսնուեցայ 3 յարգելի Տեսուչներուն հետ երեքն եւս բարեկիրթ համալսարանականներ են, որոցմէ շատ բան ակնկալելու իրաւունքներ ունի ամեն ոք։ Վարժարանին մէջ կուսանին 110-120ի չափ թոշակաւոր աշակերտներ եւ 20-25ի չափ ձրիավարժներ, ամենն ալ դիլերութիւն։

Այս ամենէ ետք պարտիմ գրել նաեւ իմ տպաւորութիւնք, յիրաւի հոկայ հաստատութիւն մ'է այդ դպրոց և պատիւ կը բերէ Վսեմ. Բարերարին և ազգին։

Բիչ մ'ալ դպրոցէն դուրս կարնեցիներուն կարծիքն առնեմք։ կըսեն թէ՝ Կարնեցիք կենցաղասիրութիւնը Սանասարեան Տեսչութեան պարտական են, զի տարւոյն չորս եղանակներուն մէջ ալ ընդարձակ կենցաղասիրութեան օրինակներ կուտան եղեր, մեծ խնջոյքներ, հացկերոյթներ, շրջագայութիւններ ևն ևն, կոմսի մը արժանի կեանք կը վարեն եղեր. զէշ չեն ասոնք, զի առողջ միտք մը առողջ մարմնոյ կը կարօտի և դայս ունենալ անհրաժեշտ է. և ես թերութիւն մը չեմ նկատեր, թէեւ ինձ ըսողներ կը պնդեն թէ՝ չափազանցօրէն ի դործ կը դրուի, մեղքը ըսողներուն չինքին, ես ալ կենցաղասէր եմ, բայց եթէ ըսուածին հաւատամք, չափազանց կենցաղասիրութիւնը կըրնայ օգտակար չլինիլ դպրոցին. կըսեն թէ՝ բաւական առեղէ ի վեր աւելի յամբ կ'ընթանայ դպրոցը զանազան խնամիական զբաղմանց եւ ինջոյից պատճառաւ։ Կը յաւելուն նաեւ թէ՝ կը ջանայ եղեր Տեսչութիւնը ըստ կարելւոյն ձրիավարժները հեռացնել դպրոցէն, միշտ բթամտութիւն և յանցանքներ նշմարելով անոնց վրայ. այս վերջին մասին ըսուածներուն իրաւունք չեմ տար, զի դպրոցը զուր ծախքէ մը կ'ազատի և երկրորդ՝ Տեսչութեան գիտնալիք բանն է այդ. դուրսն եղողը ի՞նչ գիտէ։ Կ'ըսեններուն վերջը չեկաւ դեռ. կ'ըսեն թէ քանի մը ամսէ հետէ Բարեկենդանի համար պատրաստուած հանդէսներ տրուած են եղեր ի զբօսանս խնամիներու, առնելով աշակերտներէ դասերը և տալով նոցա զհանդիսականս զուարթացնելու յատուկ մասեր. . . Կառարկեն դարձեալ թէ՝ Տեսչութիւնը տեսակցելու համար իրեն զարգացման հաւասար անձ մը չգտնելուն՝ կը շատանայ եղեր ամուսնական «սիէքիլասիօններով» միայն և Կարնեցւոց տգեղ սեռին տգիտութիւնը երես տալու համար, որոշած է գեղեցիկ սեռին հետ միայն տեսնուիլ ի պատիժ եւ յուղղութիւն առաջնոյն. բայց «տո՛ւր պագալըմ, քէչի սահիպի տէ պէզ ալը՞ր մը»։

Այսպէս դեռ շատ մը «կըսենները», որոց մանրակ ընելու համար մեծ համբերութիւն հարկաւոր է և որմէ իմ քով խիստ քիչ դրտնուելուն՝ կը վերջացնեմ մէկ խօսքով, կարնեցիք բամբասողներ են։

Երկու խօսք եւս։

Գաւառ. Ընդհ. Ժողովոյ նստի մը ներկայ դտնուեցայ որ դռնփակ չէր, թէեւ դռնփակ ալ կրնայ ըլլալ, քանի որ բան մը չ'հասկցայ, օրակարգ ունէին Եկեղեցւոյ շինութեան Ցանձնաժողովոյ տեղեկագիրը և մէկ քանի դագարեալ վարժապետաց հանդստեան թոշակի խնդիրն, երկու յոյժ կարեւոր խնդիրներ՝ որոց մէջտեղէն սպրդելով անդրանկութիւն խլեց Բասենի ազգայնոց մէկ գրութիւն. կը ներեն այդ ճարտար և լպրծուն Բասենի թղթին որ յաջողեցաւ այդչափ թանձր խնդիրներու մէջէ իւր դլուխը երեւցնել և առաջնութիւն ստանալ, բայց չենք ներեր և չենք ալ կրնար ներել այդ Պատկառելի երեսփոխանութեան, որոյ «տիսիփլինան» շատ կանոնաւոր էր աթոռ բռնելու ատեն, բայց զիրար հասկընալու մէջ յիշեալէն բնաւ չ'կար։ երկար ատեն զիրար չ'հասկցան մինչեւ որ ունկնդիրներէն ոմանք չը հասկցուցին քիչ մը եւ բացատրեցին խնդիրը։ Շռնդալի նստի մը 3 ժամու չարաչար գլուխ յոգնեցնելու զբաղումը վերջացաւ հաշտարար դադարով մը. քառորդ մը ետք դադարը լմնցաւ. դարձեալ զիրար չհասկնալու պայմանաւ Բասենի նամակը քուէարկուեցաւ երկու բանաձեւներու տակ, որոց երկուքն ալ կը միտէին Վարչութեան և Նորընտիր Առաջնորդին հոգածութեանց առարկայ ընել Բասենի ազգայնոց անխնամ վիճակը։ Այսպէս վերջացաւ այս յոգնեցուցիչ խնդիրն, որ քանի մը երեսփոխանի քրտինք և շատերու քուն պատճառեց։ Ապա կարգը եկաւ Օրակարգի երկու էական խնդիրներուն, որոց վրայ ուրիշ առթիւ առանձինն պիտի գրեմ ձեզ, երկու վայրկենի մէջ մը կըրտեցին, որոշում տուին և նիստը վերջացաւ...։

Հետեւեալ օր կը խօսուէր թէ՝ Երեսփոխանութիւնը իւր տուած որոշման մէջ զղջացած է. միոյն (եկեղեցւոյ շինութեան խնդիր) շատ հարեւանցի ուշադրութիւն մը միայն ընելով, և միւսին (թագաւորական խնդիր) անիրագործելի լինելը ճանչնալով։

...

17 Յունվար, 1890

ԲԱՐԻԶ ՍԷՎՏԱԼԷՐԻ

Միւէլլիֆ — Միւթէրճիմ
ԲՕԼ ՖԷՎԱԼ — Մ. ԱՐԱՊԱՃԵԱՆ

Պու նամ իլէ ճալիպի մէրագ, վէ սօն տէրէճէ էնթրիգալը պիր բոման հաֆթատա նիւսխէ, վէ հէր նիւսխէսի օն բարաեա օլարագ մէյտանը ինթիշարէ վազ իտիլմիշ տիր, Բոմանը մէգքիւրուն 22 ինճի նիւսխէսի նէշր օլունմուշ օլմաղլա պահմէ գաբուլընտա սուճու Յակոբ աղանըն տիւքքեանընտա, վէ քիթապը Գավաֆեան Յովսէփ էֆէնտի իլէ Մարգարեան Վահրամ էֆէնտիլէր տիւքքեանլարընտա սաթըլմագտա տըր։